

ШТА ДА РАДИМ ДЕТЕ МИ НЕ УЧИ?

Највећи сукоби између родитеља и детета је дететово неучење. Отпор према учењу родитељи најчешће решавају тако што отерају дете у собу и не пуште га из ње док “не научи”. То је најгори метод који је родитељ могао да изабере, јер док родитељ очекује да дете учи у соби, оно само седи поред отворене књиге (која сатима може бити на истој

страни), чита сакривене стрипове, маштари, једном речју ради све друго, само не учи. Неки родитељи овај проблем решавају тако што седе поред деце и “заједно” уче. Оваквим начином “помоћи” научи се дете да и у учењу буде зависно од родитеља, те ће при сваком учењу тражити присуство родитеља. Прави ход по мукама за родитеље који уче са децом настаје

када дете дође у старије разреде. Родитељ то више не може да издржи и наравно, долази до учесталих сукоба између родитеља и детета.

Поједини родитељи препусте све случају, па шта буде. Наравно, нека деца се не могу и не смеју препустити случају. Ако због тога дете не показује добре резултате у школи, долази до сукоба између родитеља и њиховог детета.

Родитељ треба да научи да за сваки искрели проблем одреди чији је то проблем. Учење детета родитељи често доживљавају као свој проблем и тако га решавају. Зато је сасвим природно што се проблем не може решити. Слаби резултати детета у школи су проблем ученика, али и проблем родитеља, наставника и других фактора. Родитељу једино остаје да му помогне у решавању овог проблема, тако што ће са њим разговарати и из разговора открити којим проблемима је његово дете оптерећено, који су узроци слабих резултата учења и од кога они потичу.

Они могу бити:

- *Тренутни*, пролазни (уморно дете, гладно, неиспавано, проблем са друговима, болесно, свађа родитеља и томе слично).
- *Трајни* (интелектуална неразвијеност, неразвијеност или оптерећење неког чула (вида, слуха), породична ситуација, лењост и томе слично.).
- *Слабости* у организацији наставе, неприлагођеност захтева способностима и могућностима детета. Када родитељ сазна узроке неуспеха свог детета, у сарадњи са школом- наставницима, педагогом и психологом, као и са дететом решава оне узроке који су у породици и који зависе од њега.

За успешно учење потребна је интелектуална усредсређеност на материју која се учи. Усредсређеност на оно што се учи омогућује успешније разумевање и памћење.

ШТА ДА РАДИМ ДЕТЕ МИ НЕ УЧИ?

Многа деца осећају напетост и нервозу када уче (веома често прекидају учење са изговором да су жедна, гладна, да морају у тоалет и томе слично). Ова напетост, нервоза је најчешће последица забринутости за исход рада. То је изражено посебно код оне деце која по сваку цену хоће да постигну висок степен успеха, без обзира на њихову способност или која су уплашена последица које следе, ако се жељени успех не постигне (неиспуњење жеља родитеља, немогућност остварења успеха који родитељ очекује и томе слично.). Та узнемиреност може парализати процес учења и знатно смањити његове ефекте.

Дете мора имати обезбеђен мир, нарочито за време учења. Галама и присуство других лица ремете концентрацију која је врло важна за учење.

Осећање сопствене неспособности може довести до негативних резултата. Нерасположење, такође умањује успех у учењу.

Интелектуалне способности ученика одређују и успех ученика. Веома су велике разлике међу ученицима у могућностима и степену развијености различитих умних способности. Неки, по својој природи, могу више, а неки мање. Зато је оправдан захтев да се тежина задатака прилагоди могућностима и способностима конкретног ученика. Зато ни очекивања не могу бити иста за свако дете.

Ако мислите да сте детету све пружили, а оно не постиже резултат у учењу који ви мислите да би требало, с обзиром на труд детета који улаже, слободно се обратите школском психологу или педагогу, како бисте сазнали о његовим интелектуалним способностима нешто више.

Најчешће као проблем слабог учења се налази у дететовим малим могућностима и у захтеву родитеља да дете постигне одличан успех. Последње што родитељи могу да прихвате, ако уопште и прихвате, је сазнање да њихово дете нема оне способности које је он, као родитељ замислио. Способности родитеља нису доказ способности њихове деце.

Изузетно је тешко оној деци која имају родитеље неостварених амбиција, која помажу деци на принципу: “Нисам постигао ја, мора моје дете!” Такав став родитеља, којег родитељ не мора бити свестан, је одлична подлога да дете има тешкоће у учењу. Такви родитељи су уверења да једино ако су деца одлична, ако похађају курсеве страних језика, ако свирају неки инструмент, ако тренирају неки спорт су доказ њихове успешности као родитеља.

Тешкоће у учењу се савладавају у породицама где родитељ и дете остварују контакт пун топлине, љубави и разумевања.

Односи у којима доминира међусобно разумевање, уважавање и поштовање између родитеља и детета доприносе повољнијој породичној атмосфери у којој ученик може остварити и боље резултате у учењу.

ШТА ДА РАДИМ ДЕТЕ МИ НЕ УЧИ?

Посебне проблеме имају емоционално незрела деца. То су деца којој је, обично, била ускарђена љубав родитеља у предшколском периоду. Таква деца су најчешће неповерљива, често агресивна и љубоморна. Недостаје им осећај сигурности, због ког су неповерљива у сопствени рад. Често се неприхватљиво за своју средину понашају, како би скренули пажњу одраслих на себе (родитеља, наставника). Због таквог понашања одрасли их често кажњавају, али такав однос према њима не даје очекиване резултате. Такву децу, уместо кажњавања, треба чешће за добро урађени задатак похваљивати, одавати им признања, пружати им подршку да истрају у свом раду. Само уз примену ових педагошких средстава могуће је смањивати њихову напетост и превазилазити емоционалну незрелост. Зато родитељи, који се сретну са оваквим проблемом, треба да имају на уму да примена грдње, вике и физичке казне на дете које није урадило постављени задатак или није научило неопходно градиво, појачава сукобе са дететом и не доприноси превазилажењу наведеног стања. *При оцени да ли се ради о емоционалној незрелости детета, родитељи морају бити обазриви, јер се ради о веома стручном питању. Зато је најбоље да родитељ потражи одговор на ово питање од школског психолога, као и савете за превазилажење овог проблема свог детета.*

И поред тога што је једна од основних карактеристика овог узраста да деца воле да иду у школу, појаве се и **деца која не воле школу**. Ако дете изјављује да не воли да иде у школу, и ако у њој не постиже очекиване резултате, онда се ради о постојању неког проблема који мора забринути родитеље. Њихов задатак је да, заједно са дететом, трагају за узроцима таквог стања и да га заједнички, у сарадњи са школом, превазилазе. Најчешће се ради о размаженој деци, код којих родитељи, од следеће љубави, нису “стигли” да развију радне навике. Све су радили уместо детета: спремали његове играчке, слагали одећу, намештали кревет, послуживали га и кад терба и кад не треба. Таква деца касно лежу и, наравно, касно се буде. Размажено дете је увек у праву код својих родитеља, док друга деца не ваљају. Такво дете не може имати исти статус у школи, као код куће и због тога настају прави проблеми, који се манифестују кроз отпор детета према школи и према задацима које намеће школа. Детету је тешко и код куће да уради задатке и да учи. Своје проблеме решава плачем. Родитељима, који се сретну са овим проблемом, не преостаје ништа друго него да што пре почну исправљати сопствене грешке.

Детету треба свакодневно давати задатке у обављању кућних послова (према његовим способностима) и одлучно захтевати њихово извршавање.

При томе је важно да обавља контролу извршавања постављених задатака. Било би добро да родитељ у оваквој ситуацији потражи савете од школског психолога или педагога и да их схвати добронамерним.

ШТА ДА РАДИМ ДЕТЕ МИ НЕ УЧИ?

Има и такве деце које не занима школа ни рад у њој. Оваква деца често имају претерано амбициозне родитеље, који од своје деце траже и очекују више него што то они могу. Инсистирају на њиховом укључивању у музичку школу, курсеве страног језика, балетску школу, разне спортске клубове и уз све то одличан успех у школи. Дете, посебно оно са просечним способностима, у свим тим захтевима не може удовољити. Понеки родитељи неостварене сопствене амбиције преносе на своју децу, што је веома погрешно. Због непостигнутих, од родитеља очекиваних, резултата ова деца често трпе неоправдане критике од својих родитеља, што може имати само негативне последице. Дете губи вољу за школу, у учењу не даје ни оне резултате које би могло. Растући под таквим оптерећењем расту и проблеми у односима између родитеља и детета.

Литература: Т. Вујковић, С. Јукић:“Едукативне радионице за родитеље“, Практикум из педагогије и педагошке психологије, Савез педагошких друштава Војводине, Нови Сад, 1999.год.

<https://riznicazlatnihideja.wordpress.com/roditelji/saradnja-porodice-i-skole/>